

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja

Ljubljani na dom dostavljen.

celo leto K 24—
pol leta K 12—
četrt leta K 6—
na mesec K 2—

v upravnishču prejeman:

K 22—
K 11—
K 5-50
K 1-90

Dagiti naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Upravišče: Kuflova ulica št. 5, I nadstropje (levo), staven št. 84.

Izhaja vsak dan svečer izvenredne nedelje in praznike.

Inserati veljajo: petstopenjska peti vrsta na enkrat po 14 lin., za dvakrat po 12 lin., za trikrat ali večkrat po 10 lin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravišče naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto K 25—
pol leta K 13—
četrt leta K 6-50
na mesec K 2-30

za Nemčijo:

celo leto K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravišče: Kuflova ulica 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Občni zbor Narodnetiskarne.

V soboto, dne 1. maja 1909, občni zbor Narodne tiskarne ni mogel zborovati, ker je bilo po pravih udeleženi premalo delničarjev.

Zato se skliče nov

občni zbor delniškega društva Narodne tiskarne na dan 17. maja 1909 ob 6. uri zvečer v prostorih Narodne tiskarne

z istim za občni zbor dne 1. maja 1909 določenim dnevnim redom, s pristavkom, da po § 17. društvenih pravil ta novo sklicani občni zbor veljavno sklepa brez ozira na število navzočih delničarjev in na število od njih zastopanih glasov.

Opomnja: § 16. Kdor hoče na občnem zboru glasovati, mora svoje delnice vsaj pet dni pred občnim zborom vložiti v društveno blagajnico.

Upravni odbor Narodne tiskarne.

Strašni nasledki.

»Znamenita« politika ministra Aehrenthala bo rodila res lepe sadove. Tako imenitna in pametna je bila ta politika, da ima danes Avstrija na celnem svetu samo enega prijatelja, to je nad vse sebična in lakomna Nemčija, ki bi rada celo Avstrijo spravila pod berolinski podplat. Nesrečna politika Aehrenthala je spravila Avstrijo v najmučnejši in najnevarnejši položaj in ji je naložila ogromnih žrtev.

Avstrija se je od oktobra do aprila pripravljala na vojno zoper Srbijo. Te vojne priprave so veljale ogromno denarja. Pa za to se ni takrat nič zmenil. Vse je klicalo »le na vojno« in med najglasnejšimi kričaji so bili tudi slovenski klerikali. Za vsako ceno so hoteli imeti vojno, bojovati so bili bolj kot naši generali,

ki se nikoli nobene vojne niso videli, tako so se drli, kakor bi bila sreča države in narodov odvisna od vojne.

A poglejte jih zdaj, te bojevitke junake, te dične slovenske klerikalce, kako so se potuhnili, ko je treba plačati račune za vojne priprave.

Država je za vojne priprave porabila vse tajne fondre, ki jih je tekom let spravila na stran. Koliko je bilo tega denarja, se pač ne bo nikdar razvedelo, a da so bili nabrani prav mastni milijončki, o tem ni nobenega dvoma.

Pa ti milijoni niso zadostovali. Porabilo se je še veliko več. Razen tajnih fondrov je država potrosila še več kot 300 milijonov kron za vojne priprave.

Te ogromne milijone je treba sedaj plačati in plačati jih bo moralo ljudstvo.

Finančni minister se že pripravljala, da bo ljudstvu zopet enkrat prav temeljito pušal. Zvišati hoče davek na žganje in davek na pivo. Da bi se to laglje izvršilo, bodo tudi posamične kronovine deležne tega povišanja; obenem se bodo deželne finance uredile tako, da bo to najbrže zvezano s prav občutnim zvišanjem deželnih doklad, ki bodo namreč kar avtomatično poskočile, ker deželni dohodki niso nikjer tako veliki, da bi zadostovali za pokritje deželnih izdatkov.

Najhujše bo zadelo ljudi zvišanje davka na pivo in na žganje. Ze zdaj vlada v državi nepopisna draginja; ljudje jo komaj se zmagujejo in si morajo na vseh koncih in krajih pritrgovati, samo da izhajajo; zdaj pa še ta davek. Cena piva in žganja bo vsled povišanja tega davka poskočila za kakih 70 do 90 odstotkov, lahko se reče, da bo še enkrat tako visoka, kakor je sedaj.

Ne glede na to, da bo vsled te draginje nastala stagnacija v pivovarstvi in v spiritalni industriji in da se ta industrija ne bo mogla več razvijati, pomeni to zvišanje silno obremenjenje konsumentov. Prav najrevnejšim ljudem se bo navalilo najhujše breme. Kmetstvo ljudstvo in delavski stan sta največja konsumenta žganja in piva, ker vina si že zaradi njegove cene ne moreta privoščiti. Novi težki davek bodeta torej plačevala kmet in delavec in malomeščan. In krvavo ga bodeta občutila.

Pa to še ni edini uspeh »imenitne« politike ministra Aehrenthala, za katero so bili slovenski klerikali tako navdušeni. Čakajo nas še lepe stvari. V prihodnjem zasedanju dele-

gacije bomo šele izvedeli, koliko bodo veljale nove vojne ladje, ki jih mora Avstrija zgraditi Nemčiji na korist. Avstrija sama namreč teh ladij prav nič ne potrebuje, ker je avstrijsko obrežje tako izborna, da se mu nobeno sovražno brodovje ne more približati. Toda Nemčija hoče imeti, da Avstrija pomnoži svoje ladje, da bo mogla pomagati Prusom kadar pride do vojne z Angleži in njihovimi zavzniki in zato bodo morali avstrijski davkoplačevalci krvaveti. Samo kakih 400 milijonov bo to veljalo.

To so nasledniki Aehrenthalove politike. Slovenski klerikali so bili zanjo navdušeni in bodo vsled tega morali glasovati tudi za te nove strašne davke, ki nam jih hoče vlada naložiti. To bo prav lepo, ko bomo videli te klerikalne »ljudske prijatelje« naložiti ljudstvu tako strašno novo breme.

Zopet Justična klofuta Slovencem.

Ni nam za osebo dr. Ig. Pewetza, koji se misli kroni predlagati v imenovanje dvornim svetnikom pri najvišjem kot kasacijskem sodišču. Če se bo to imenovanje v resnici izvršilo, bomo prišli s fakti na dan, o katerih lastnosti in kakovosti si bode gremi najvišjega sodišča sam najlažje svojo sodbo ustvaril. Oseba dr. Ig. Pewetza je brezpomembna. Pravičnost pa zahteva, da dobimo mi Slovenci enkrat pri najvišjem sodišču sodnika in referenta, ki ne bode po svoji politični preteklosti znan kot najzagrizenjši in najstrupenejši nasprotnik naših teženj, ki ne bode tepal in davi zakonov, nego jih pravilno in objektivno uporabljal. Dr. Ivan Tavčar je v seji drž. zbora z dne 10. februarja 1905 doslovno dejal: »Aus der Tatsache, dass die obergerichtliche Entscheidung (glede delegacije mariborske porote proti njemu in proti dr. Brumnu) binnen 4 Tagen herabgelangt ist, folgere ich, dass es sich um einen vorher abgekarteten Gewaltact handelte (Zustimmung), an dem auch der Oberstaatsanwalt, zu seiner Schande möge es erwähnt werden, teilgenommen hat.«

Dr. Tavčar je popolnoma resnično sklepal. V kritičnem času je bil namreč J. Ornič v Gradcu pri deželnem zboru in je imel mnogo osebnega stika z dr. Ignac Pewetzom, ki je bil takrat član IV. senata pri nadsodišču

v Gradcu. Temu osebnemu stiku, pripisati je bil navedeni delegacijski sklep, o katerem dr. Ivan Tavčar dalje govori:

»Jetzt sehen wir uns das Gesetz an. Dasselbe gestattet im § 62. St. P. O., dass Obergerichte derlei Delegierungen verfügen dürfen; doch hebt das Gesetz ausdrücklich hervor, dass solche Delegierungen nur ausnahmsweise, nur aus Gründen der öffentlichen Sicherheit oder aus anderen wichtigen Gründen gestattet sind. Das Unverschämte der in der Rede stehenden Entscheidung erblicke ich hauptsächlich darin, dass sich die Herren des IV. Senates nicht die geringste Mühe genommen haben, für die verfügte Delegierung auch nur den geringsten, den armseligsten Grund anzuführen. Fürwahr! Eine souveräne Missachtung des Gesetzes ist mir noch nie vorgekommen.«

To hibo in napako je takratni justični minister dr. Klein izrečno v seji drž. zbora z dne 14. februarja 1905 priznal, ter rekel po stenografičnem zapisniku: »Ich werde nicht zögern, zur gegebenen Zeit die Gerichte zu belehren, dass es sich empfehlen (!) würde, bei derartigen Entscheidungen den Parteien einen vollen Einblick in die Erwägungen zu geben, welche die Entscheidung des Gerichtes bestimmen.«

Dvomimo, če je justični minister to svojo obljubo izpolnil. Ukrepi e. kr. nadsodišča v Gradcu kažejo, da se to ni zgodilo; če se pa je zgodilo, se niko ne meni za ministrove poduke. Treba bi bilo justičnega ministra vprašati, če se je to zgodilo. Če se pa ne dobi noben ali vsaj nezadovoljiv odgovor, pa bivšega ministra dr. Kleina pod obtožbo staviti. Sicer ni nobene remedure. Bojimo se, da, ko bode dr. Ig. Pewetz enkrat referent pri najvišjem sodišču, ga bode njegov osebni prijatelj J. Ornič v kakih tiskarni pravdi za »en dober svet« vprašal, posebno če bode namesto ljubljanske porote doseči delegacijo mariborske porote. Po prehodnem vzgledu bode g. dr. Ignac Pewetz kot referent že tako referiral, kakor je poročal l. 1904 v tiskovni pravdi proti dr. Iv. Tavčarju in dr. Brumnu. Ker pa nad najvišjim kot kasacijskim sodiščem ni višje instance, doživimo lahko znamenit slučaj, da bo J. Ornič odločeval o usodi slovenskega čopisja, ne glede na to, ali je liberalno ali klerikalno, ali kakršnokoli! Dvomimo, če se bode kateri slovenski poslanec s tako vneto zavzel proti

teptanju resnice in pravice, kakor je to storil g. dr. Ivan Tavčar.

Poslanska zbornica.

Dunaj, 3. maja. Zbornica je danes končala podrobno debato o zakonskem načrtu glede trgovskih sotrudnikov. Govorili so: minoritetna poročevalca Bauchinger in Forstner ter poslanci Buřival, Schmid, Dürich, Stand in Starck. Jutri govori še glavni referent, na kar se odredi glasovanje o predlogu. Spreminjevalni predlog poslanca Stareka o uvedbi osemurnega delavnega časa je bil odklonjen. — V jutrišnji seji bi moral priti v razpravo dr. Masarykov nujni predlog o zagrebnem »veleizdajniškem« procesu. Ker pa je dr. Masaryk vložitev svojega predloga odgodil na ugodnejši čas, bo jutri zbornica pričela z razpravo o finančnih predlogih.

Proti trgovinski pogodbi z Romunijo.

Dunaj, 3. maja. Nizje avstrijski deželni kulturni svet je imel večeraj zborovanje, ki sta se ga udeležila tudi namestnik grof Kielmansegg in poljedeljski minister dr. Braf. Na zborovanju se je tudi razpravljalo o trgovinski pogodbi z Romunijo. Vitez Hohenblum je radi te pogodbe veličnostno napadel ministra Aehrenthala in ves avstrijski kabinet, naglašajoč, da meri trgovinska pogodba z Romunsko na uničenje avstrijskega poljedelstva. Minister dr. Braf je v daljšem govoru reagiral na Hohenblumova izjava in je pobijal njegove trditve, da bi z Romunsko sklenjena trgovinska pogodba škodovala avstrijskemu kmetijstvu. Vkljub ministrovemu govoru so zborovalci s pretežno večino sprejeli Hohenblumov predlog, ki poziva poslance, naj z vso odločnostjo nastopijo proti temu, da bi parlament odobril z Romunsko sklenjeno trgovinsko pogodbo.

Poset nemškega cesarja na Dunaju.

Dunaj, 3. maja. Cesar Viljem se bo na povratku s Krfa izkrcal v Pulju ali Trstu, odkoder se bo direktno peljal na Dunaj. Tu bo oficialno sprejet. Na kolodvoru ga bo pozdravil cesar Fran Josip z vsemi nadvojvodi. Cesar Viljem ostane na Dunaju samo en ali dva dni. Njemu na čast se prirede sijajne dvorne svečanosti. Kakor zatrjujejo, bo cesar Viljem po-

LISTEK.

Prvo moje potovanje.

Piše Loni.

(Dalje.)

Z Bogom, Kranjska dežela, sem zaklical, ko sem stopil na hrvaški tla, ki niso bila nič drugačna kakor kranjska. In tako imenitno se mi je zdelo, da sem bil na Hrvaškem. V tako kratkem času toliko doživeti, to je šlo čez moje fantazijo.

V Gorenjem Prilishu, ravno nasproti Preloke, sva se podala v najboljšo gostilno, pričakujoč, da bova tam dobila kaj gorkega za med zobe. Papa vpraša domačo dekle v hrvaškem jeziku, kaj bi se vse dobilo za jesti. Na vsako vprašanje je dobil odgovor: Nema. In ta »nema« sem si prav dobro zapomnil, ker sem ga v želodcu čutil. V hiši je bila tudi prodajalna, pa niti sira, niti salam, niti jajec — ničesar, prav ničesar ni bilo dobiti. Začel sem zbijati umestne dovtipe, da je papa dejal, da se to ne spodobi. Da bi ne bila imela v nahrbtnikih zalogo jestvin, bi bila namna slaba predla. Do Metlike je še daleč!

Dolgo se nisva mudila v tej imenitni »krepičnici«. Po gladki, široki

Lujizini cesti sva ubirala svoje korake, kakor da bi bila ne vem kako spočita. Moj papa mi je razkazoval vse kraje na kranjski strani, ki so se kazali najinemu pogledu, pripovedoval je marsikaj od svojih prešli let, posebno to, da bi bil na komisij blizu Preloke, no od mene se ni bilo ne duha ne sluba, v gozdu, kamor je v temni noči zašel, kmalo v snegu zmrznil. Je vendar dobro zame, da nisi tedaj zmrznil. Kaj ne, tedaj bi imel drugega papana, pa bi letos gotovo ne potoval po Hrvaškem; tako sem govoril papanu prepričljivo, ta pa se je srčno smejal, ne vem zakaj. Jaz sem papanovemu pripovedovanju sledil s takim zanimanjem, da sem pozabil na hojo, na trudnost in na enkrat sva bila v Modrušpotoku ali Netretiču.

Kam naju je prva pot peljala drugam nego v gostilno? Kramar je papana zopet izpoznal. To je vendar čudno! Vtaborila sva se pred hišo v zeleni lopi, kjer nama je nad glavo viselo brezštevila lepih, vabljivih grozdov. Tu sva saj dobila sira in vino tudi ni napačno dišalo, saj ga je bil cel život potreben. S ponosom sem sledil vso pot, ki sem jo bil danes napravil. Papa me je pohvalil. Bil je prav dobre volje. Da bi se pokazal pravega korenjaka, sem pričel okoli skakati, vsled česar me je papa posvaril, češ, da bom še potreboval svo-

jih moči. Metlika je še daleč! Bila sva ravno na križišču cest. Od tu naravnost sva prišla, je dejal papa; tukaj na desno se pride v Metliko, na levo pa vodi cesta v Karlovec, sedaj sva ravno sredi pota med Metliko in Karlovcem. Papa! vzkliknem, uporabilvi njegov dobro razpoloženje, papa! Tako rad bi videl Karlovec, pojdiva v Karlovec, tako se bom pridno učil, da bo kaj, saj ni dalje nego Metlika, si dejal. Papa se nasmeje rekoč, ali bo treba zopet nazaj, imava skoro tri ure do tja, pa danes ne bova videla Metlike. Premisli, kako pot sva danes naredila! Bova pa v Karlovec ostala, papa, pojdiva, pojdiva tja, te lepo prosim! — Brez premisleka je papa odvrnil, no, pa naj boako tvojeobljube ne bodo ribniške vrste. Pograbil sem, lahno zavrisajoč, svoj nahrbtnik in sem hotel kar bežati proti Karlovcu, da bi papa ne imel časa premisliti se. Komaj me je zadržal, zahtevajoč, da si dobro odpočijem, ker bi prevelika utrujenost lahko škodovala.

Že dolgo nisem tako lahko korakal, kakor danes proti Karlovcu. Papa me je moral v enomer nazaj klicati, češ, da mi Karlovec ne bo ušel. Njemu je bila vsaka vas znana in izvedel sem med potjo marsikaj novega. Čuden vtisk je name napravil hrvaški narod v svoji noši, ki se razlikuje od one Belokranjcev. Tudi govo-

rica je bila drugačna. Kako lep je ta hrvaški jezik! O, jaz ga bom še enkrat dobro znal!

Posebnega ni bilo videti na tem potu. Dopadle so se mi Stative, kjer se dviga lepa cesta visoko do vrha v serpentinah. Ali kaj pomaga, turista čaka vse dobro, pa tudi vse zlo. Spomnil sem se pota iz kočevske Srednje vasi proti Brezju. Ravno tako so se tukaj, ne vem od kod, pripodili temni oblaki, ki so se valili v taki naglici proti nama, da sem se že čutil do kože mokrega. Hiše nikjer nobene. Papa me je tolažil, češ, da se v sili lahko skrijeva v kak vodni jarek, ki je dovolj prostoren, sicer pa pravi potem, ko je pogledal po oblakih, ne bo nič hudega, veter odganja oblake proč od nas. Pričelo je bliskati se in voltogrometi, toda le malo dežja naju je doseglo, drugo je šlo vse nekam čez gore. Strah je bil prestan, kar je povečalo moje veselje. Ravno sem zopet mislil na mesto Karlovec, in kako dober je moj papa, ko me ta prime čvrsto za uho. Vidiš tamkaj v daljavi cerkvene stolpe, visoke dimnike, to je Karlovec. Zaprl mi je sapo, ker se mi je mesto, kolikor sem ga mogel pregledati, vendar le malo preveliko zdelo; začudenje pa je rastlo, ko je bilo tega mesta čimdalje več, veliko, veliko več ga je bilo, kakor Novega mesta. Srečavali smo že mestno gospodo, lepe kočije in

druge vozove, bili smo v Karlovcu. Sempatam se mi je izvil iz prsi klic začudenja, ako senkako posebno veliko ali lepo hišo, tovarno, trgovino ali kako za me novo napravo zagledal. Pa koliko ljudi je vrel po ulicah! Kaj takega se vidi v Novem mestu komaj ob sejmovih. Papa mi je vse zanimivosti razkazoval, ali kdo si more vse to zapomniti, moja glava je za to še premajhna; naj le povem, da me je velikost mesta poposameznih stavb in drugih stvari navdajala z nekakim strahom.

O saj nisem zadnjikrat v Karlovcu. To po treba bolj natanko ogledati. Sedaj je bilo najprvo treba preskrbeti si prenočišča. Iz enega hotela so naju pošiljali v drugega, povsod vse polno. Papa me je strašil, da bova morala na cesti prenočevati, in mi je dalo to kočljivo vprašanje dovolj misliti, ko zakliče nek gospod, mojega papana skozi pritlično okno po imenu in spoznavajoč najino zadrego, nama prijazno ponudi svojo sobo v hotelu za prenočišče. Nisem se mogel več zdržati. Papa! vprašal sem, ko sva bila sama, kako je vendar to, da tebe vsakdo pozna? Ako boš toliko potoval, kakor sem jaz, je odgovoril bodo tudi tebe lahko povsod poznali.

(Dalje prihodnj.)

setil tudi cesarjevega brata nadvojvodo Ludvika Viktorja v Klessheimu.

Iz Turčije.

Vojno sodišče.

Carigrad, 3. maja. Vojno sodišče je zaslišalo Abdul Hamidovega tajnika Dzevat beja, generalnega adjutanta Šakir pašo, dvornega maršala Faik pašo in Abdul Hamidovega telesnega evnaha Nadir ago. Nadir aga je izpovedal zelo obteževalno za svojega gospodarja Abdul Hamida.

Carigrad, 3. maja. Danes zjutraj so obesili 13 upornih solunskih strelec, ki so pri revolti 13. aprila ustrelili justičnega ministra in poslanca Arslana. Vsi delikventi so bili obešeni na mestu, kjer se je izvršil umor. Pri eksekuciji je bilo navzočih samo par oficirjev in vojakov. Obesence so pustili čez dan viseti v svarilen zgled množici. Po eksekuciji je dalo vojno sodišče pripeljati pred vislice četo zaprtih reakcionarcev.

Carigrad, 3. maja. Vojno sodišče je ustavilo nadaljnje izhajanje lista »Ikdame«, čigar lastnik in glavni urednik je pobeignil.

Abdul Hamidova zakladnica.

Carigrad, 3. maja. Posebna komisija poslanske zbornice je včeraj po dolgem iskanju našla v Jildiz Kiosku tajno klet, kjer se nahaja Abdul Hamidova zakladnica. V zakladnici so našli velevezne spise, vrednostne papirje, glaseče se na ogromne svote, in dragoceno 15 milijonov frankov. Iz dokumentov, ki so jih našli je razvidno, da ima Abdul Hamid naložene ogromne svote pri raznih evropskih bankah. Abdul Hamidov evnuh Nadir aga je pokazal komisiji mesto, kjer je bila skrita sultanova korespondenca. Med zaplenjeno korespondenco so našli tudi več pisem, ki jih je Abdul Hamid pisal vladar neke velike države (cesar Viljem).

Turčija ne potrebuje več denarja.

Carigrad, 3. maja. Vlada je ustavila pogajanja z otomansko in nemško banko radi posojila v znesku 300.000 funtov. Zatrjuje se, da so bila pogajanja vstavljena z ozirom na to, ker so včeraj našli v Jildiz Kiosku več vreč zlata in vrednostnih papirjev, kateri zaklad se je takoj izročil državnim blaginjam.

Abdul Hamid.

Solun, 3. maja. Tu sem je prišel iz Carigrada poseben vlak, v katerem se je pripeljal Abdul Hamidove haremske dame. Dame so bile nameščene v štirih vagonih. Siro se vest, da imajo mladoturki namen Abdul Hamida prepeljati v Ohrido v bitolskem vilajetu.

Grški patriarh aretiran.

Solun, 3. maja. Grški patriarh je radi dogodkov dne 13. aprila težko kompromitiran. Danes so ga na ukaz sodišča aretirali. Kakor zatrjujejo, ga je ovadila grška duhovščina v Makedoniji.

„Veleizdajniški“ proces v Zagrebu.

V nedeljo je doživel Zagreb veliko senzacijo. Na ukaz državnega pravdnika Accurtija je policija aretirala člana uredništva „Pokreta“ Ant. Schlegla.

Zagrešil je namreč kapitalen zločin, da je brzojavno obvestil poslanca dr. Masaryka, da se je pri razpravi pretekli petek po pričah dokazalo, da je bil v četrtke zaslišani svedok v „veleizdajniškem“ procesu L. Schmid plačani vohun in tajni detektiv državnega pravdnika Accurtija. Ker je tudi na Hrvaškem še v veljavi zakon o pisemski tajnosti, ki velja tudi za brzojavke, nastaja vprašanje, kako je državni pravdnik izvedel o tej Schleglovi brzojavki? Očividno je, da samo potom kršenja veljavne zakona. No, zakonolomstvo na Hrvaškem s strani oblasti, ki bi bile v prvi vrsti poklicane čuvati in varovati zakone, spadata že med najnavadnejše pojave, da ne more nikogar več presenetiti, ako se v Hrvaški od merodajnih krogov ne slišuje niti tak zakon, ki zajamčuje pisemsko tajnost.

Na razpravi o „veleizdajniškem“ procesu pretekli petek je bilo dognano, da je svedok Schmid, ki je bil v četrtke zaslišani, plačani vohun in detektiv državnega pravdnika. Pri razpravi sami si državni pravdnik ni upal niti z besedico ugovarjati temu dejstvu.

To so konstatirali vsi listi, a državni pravdnik si ni upal nastopiti proti njim. Pač pa je nastopil proti časnikarju Schleglu, ki je ta fakt brzojavno sporočil poslanca dr. Masaryku na Dunaj. Kaj misli s tem gospod Accurti doseči? Ali misli s tem spraviti s sveta dokazano resnico? Ako ni res, da bi bil Schmid njegov plačani vohun, zakaj ne da aretirati tega človeka, ki o njem troši take „laži“? Ako pa je Schmid res

njegov vohun, o čemer paš ni moglo dvomiti, čemu nasleduje sedaj dr. pravdnikstvo časnikarja Schlegla, ki je poročal Masaryku samo suho resnico? Vse to so sagonetke, ki so mogoče samo pri hrvaških justičnih razmerah!

Časnikarja Schlegla, ki je bil preje vojaški duhovnik, a je slekel duhovniško haljo ter vstopil v uredništvo naprednega lista „Pokret“, nasleduje državno pravdnikstvo radi prestopa § 300. k. z., češ, da je ščuval prti vladnim organom s ozirom na njihovo uradovanje. Včeraj dopoldne je izvršila policija v uredniških prostorih „Pokreta“ hišno preiskavo ter zaplenila nemško pisana hektografirana poročila o „veleizdajniškem“ procesu.

Pri včerajšnji preiskavi je bilo zaslišanih 6 prič.

Svedok Srića je izpovedal, da se v narodu govori o cesarju Franu Josipu in o kralju Petru. Da bi bili Srbi govorili, da je kralj Peter njihov kralj, tega ni nikoli slišal. Sploh ni ničesar opazil o kakšni velikosrbski propagandi, razen da je slišal klicati „živele Srbadija“.

Priča orožnik Čokič je izpovedal splošno, kakor vobče vsi svedoki, da je nekaj slišal, da se je o gotovih pojavih govorilo v narodu, a konkretnih slučajev ni mogel navesti. Med drugim je trdil, da se je obtoženeo Momčilović udeleževal tajnih sestankov pri obtoženem Lukaču. Ker predsednik Momčilović ni dovolil, da bi reagiral na Čokičeva izjavljanja, je le ta izjavil, da sploh ne bo odgovarjal na nobeno vprašanje sodišča, ker uvideva, da je to zauj pod da nima okolnosti brez pomena. Sodišče je Momčilovića radi te izjave obsodilo v dvodnevni samotni zapor s postom in trdim ležiščem.

Priča Vessely ni vedel ničesar drugega izpovedati, kakor da je slišal govoriti, da so se Srbi v Virginmostu shajali pri Lukaču in da so baje tam peli „himno kralja Petra“.

Svedok Krejčič je izjavil, da ni nikjer opazil sumljivih pojavov „velikosrbske prodagande“ in da je prostovoljno podpisal prošnjo, naj se zaprte Srbe izpusti iz zaporja, to prošnjo je podpisal, ker je prepričan, da so obtoženci nedolžni.

Priča Pichler, akcesist pri okrajni oblasti, je izpovedal zelo ugodno za obtoženo Adama Pribečevića.

Z ozirom na njegovo izpoved se je drž. pravdnik izrazil: „To je sedaj nekaj za dr. Hankovića! Če ni mate ničesar drugega za obrambo...“ (Drž. pravdnik tega stavka ni konča).

Onevne vesti

V Ljubljani, 4. maja.

— **Prepovedan shod.** Narodno-napredna stranka je namerala prirediti jutri, v sredo ob 8 zvečer javen shod v „Mestnem domu“. Ko so bili lepaki za ta shod že tiskani, je deželna vlada ta shod prepovedala, češ da se vrši prepozno zvečer in da je z ozirom na to nevarnost, da bi prišlo do kakih izgredov. Ta ferman ne bomo kritizirali, samo to pravimo: Bog daj pamet... gotovim gospodom pri slavni naši deželni vladi.

— **Občinski svet** ima redno sejo v četrtke, dne 6. majnika 1909 ob šestih popoldne v mestni dvorani s tem-le dnevnim redom: Personalnega in pravnega odseka poročilo o izidu letošnjih volitev v občinski svet. Volitev osmero stalnih odsekov občinskega sveta (§ 55 občinskega reda). Dopolnilne volitve v posebne odseke in komisije in sicer: a) v obrtni odsek (2 člani); b) v draginjski odsek (3 člani); c) v kanalizacijski odsek (4 člani); d) v regulacijski odsek (4 člani); e) v klavnično ravnateljstvo (1 član); f) v direktorij mestnega vodovoda (4 člani); g) v direktorij mestne elektrarne (4 člani); h) v direktorij mestnega užitinskega zakupa (3 člani); i) v disciplinarno komisijo (1 član); j) v mestni stalni zdravstveni svet (2 člani); k) v kuratorij mestne višje deklinke šole (2 člani); l) v kuratorij mestnega deklinke liceja (2 člani). Personalnega in pravnega odseka poročili: 1) o dopolnilnih volitvah v upravni odbor Mestne hranilnice. 2) o volitvah dveh odposlancev občinskega sveta v vseučiliški odbor. Finančnega odseka poročila: 1) o dopisu županovnem glede kredita za napravo kanala v Kolisejski ulici. 2) o dopisu mestnega magistrata glede najema prostorov in bivši skladnici za nastanitev nekaterih vojaških zavodov in oddelkov. 3) o prošnji „Slovenskega planinskega društva“ za prispevek k novi zgradbi Aljaževega doma v Vratih. 4) o prošnji „Deželne zveze obrtnih združenj v Ljubljani“ za podporo. Šolskega in finančnega od-

seka poročila o prošnji društva „Mladika“, naj bi mestna občina njeno pripravljeno ljudsko šolo za mestni deklinke licej prevzela v lastno upravo. Političnega odseka poročilo o delovanju gasilnega in ročnega društva za I. četrtletje 1909. Osebnostnega odseka poročila: 1) o prošnji predsedstva deželnega sodišča, naj bi mestna občina prevzela nasade pred justičnim poslopjem v oskrbo. 2) o dopisu mestnega magistrata glede premembe sklepa občinskega sveta z dne 19. februarja t. l. v sadevi gospodarskega v Podturenskih gozdih. 3) o prošnji Maksa Lavrenčiča, da bi se mu ob Lattermaunovem drevoredu dal v najem prostor za postavljenje stalnega paviljona. Klavničnega ravnateljstva poročilo o prošnji Matije Jagra in tovarišev za snižanje oglednine od raskosnega mesa in nerazkosanih prašičev in telet. — V tajni seji se bo razpravljalo o teh le točkah: Personalnega in pravnega odseka poročila: 1) o nasvetih magistrata gremija glede podelitve meščanskih podpor. 2) o dopisu županovnem o izjavi odbora „Dramatičnega društva“ in sklepih občnega zbora tega društva glede pogojev občinskega sveta z dne 2. aprila 1909 v zadevi sanajoje slovenskega gledališča. Obrtnega odseka poročila: 1) o prošnji Rudolfa Skulja za podelitev gostilniške koncesije 2) o prošnji Frančiške Grajčarjeve za podelitev gostilniške koncesije. 3) o prošnji Valentina Sitarja za podelitev gostilniške koncesije. 4) o prošnji Frana Kavčiča za podelitev gostilniške koncesije. 5) o prošnji Frančiške Starkove za podelitev gostilniške koncesije. 6) o prošnji Štefana Berganta za prenos gostilniške koncesije. 7) o prošnji Stefana Kluna za prenos gostilniške koncesije. 8) o prošnji Marijane Hafnerjeve za prenos gostilniške koncesije. 9) o prošnji B. huslava Kalaša za podelitev koncesije za točenje piva. vina in likerjev. 10) o prošnji Marije Čponove za podelitev koncesije za točenje vina stoječim gostem.

— **Občni zbor društva „Naše Straže“** v Ljubljani. Včeraj, dne 3. t. m., se je vršil ob zelo mnogotevilni udeležbi v srebrni dvorani hotela „Union“ občni zbor „Naše Straže“. Podpredsednik dr. Krisper je pozdravil navzoče ter izrekil željo, naj bi prišlo do složnih sklepov. Razložil je zgodovino društva, katero je vsled političnih razmer bilo primorano svoje delo omejiti. Naglašal je, da je tako društvo za obmejeje Slovence neobhodno potrebno in da bo de skrbeti, da se ta prizadevanja v eni ali drugi obliki nadaljujejo in izvršujejo, nekaj se mora brez dvoma zgoditi, to je želja vseh strank. Blagajnik stolni vikar Smolnikar je dal pregled o stanju premoženja, katero je primerno ugodno, ker znaša čisto 6663 K 67 vin. Po zelo stvarni in obširni debati, katere so se udeležili gg. Smolnikar, notar Luka Svetec, dr. Lampe, župnik Vrhovnik, dekan Kolar, župnik Janez Kalan, odvetnik Vencaj, tajnik „Slovenske Matice“ Podkrajšek, dr. Aleš Ušeničnik in kanonik Šiška, se je sklenilo, da se en del gotovine razdeli proslcem, ki so že dolgo časa to zahtevali. Sklenilo se je soglasno in v občo zadovoljnost, da se podeli: 1500 K „Katoliškemu političnemu in gospodarskemu društvu za Slovence na Koroskem“ na roke odvetnika dr. Brejca, da jih porabi po svojem preudarku, — 2600 K za zgradbo društvenega doma v St. Ilju v Slovenskih Goricah na roke blaginiku Zebotu, — 1500 K družbi Sv. Cirila in Metoda za zgradbo šole v Marenbergu. Ostanek glavnice se pridrži še nadalje v blaginji. Imenovani predlagatelji so potem razpravljali o prihodnosti društva ter pu darjali, da je treba za daljne korake še razgovorov in ukrepov. Kanonik Šiška je stavil predlog, da naj ljubljanski člani društvenega načelnikstva v dogovoru s merodajnimi osebami predložijo prihodnjemu občnemu zboru natančen načrt o prihodnjem delovanju. Tudi ta predlog se je soglasno sprejel. Podpredsednik se je po skoro žurnem posvetovanju te skupščine v toplih besedah zahvalil vsem došlim skupščinarjem ter s posebnim zadovoljstvom konstatiral, da se je dossegla v tem oziru popolna složnost in navdušenje za nadaljnjo narodno obrambno delo.

— **Občni zbor „Narodne tiskarne“** ne bo kakor smo včeraj pomotoma javili, v soboto 15. t. m., marveč v ponedeljek 17. t. m. ob 8. popovedani uri v uredniških prostorih „Slov. Naroda“.

— **Kako poznajo postavci** Že večkrat smo imeli priliko poročati o onem strastnem lovu, ki ga je uprisorila o. kr. deželna vlada za knjižico „Nemška kranjska hranilnica“. Vse orožništvo je mobilizirano proti tej brošuri in danesadnevom se vrše pri tukajšnjem okrajnem sodišču obravnave proti „grešnikom“, ki so „brez dovoljenja razširjali to knjižico“. Ne, kaj pa je vendar posabila pri oeli stvari naša skrbna o. kr. vlada — posabila je poučiti slavno o. kr. oro-

ništvo o najvažnejši stvari — o ti skovnem zakonu, kajti sicer bi se temu slavnemu o. kr. orožništvu ne pripetili taki „kosi“, kakršnega je ustrelilo n. pr. v Šiški Raznašalka našega lista je namreč naročnikom izročila ono devetkrat „fordamano“ knjižico, ki je bila priložena listu kot priloga, in slavno o. kr. orožništvo v Šiški je smatralo za svojo najsvetejšo dolžnost, da našo raznašalko ovadi radi — prepovedane kolpor-taže! Visoka o. kr. vlada naj bi pač gledala na to, da bi se njeni svesti služabniki ne blamirali več na tako strahovit način.

— **Ob štiridesetletnici tabora na Vižmarjih** piše „Slov. Branik“: „Dajte nam zedinjeno Slove-nijo!“ je klical oče slovenskega naroda dr. Janez Bleiweis na vižmar-skem taboru zbrani množici, štejoči 25 do 30.000 ljudi. Navdušenja za naša sveta narodna prava, polnečega tedaj slovenske srca, ni moči popi-sati. Kdor si bil navzočen na tem doslej največjem slovenskem zborovanju, čutiš še danes, kakšen oženj je tedaj vzbujal naša samozvestna srca. Vse je hrepelo po skorajšnjem vresničenju resolucij, ki so jih predlagali na taboru in vtemeljevali vneti govorniki. V spomin na nepozabni binkoštni ponedeljek leta 1869 sem si ohranil ogromni taborski lepak navajajoči točke, ki so ukrepani o njih taborjani. Govorilo in sklepalo se je: I. O sredstvih, ki so neobhodno potrebna, da se ohrani in okrepi narodnost slovenska, in to: 1. po zedinjenju vseh Slovencev na postavni poti v eno kronovno z deželnim zborom v Ljubljani; 2. po uvedbi slovenskega jezika v šole; 3. po ustanovitvi slovenskega vseučilišča v Ljubljani; 4. po uvedbi slovenskega jezika v urade. II. O napravi denarnih zavodov v podporo kmetijstva in obrtnijstva. in osnovi lastnega zavarovalnega društva. Dae 17. t. m. bo minilo 40 let, odkar smo taborovali na Vižmarjih. Ali so se v tej dobi izpolnile tamkaj sprejete zahteve? Razen točke II. smo Slovenci domalega tam, kjer smo bili pred štirimi desetletji. Ne da se tajiti, da smo v marsičem sedaj celo na slabšem nego pred leti. Narodno vprašanje se je pod znanim vplivom potisnilo v ozadje, češ, da ni na dnevnem redu. Kdor se čuti za narodnjaka, preglasen je bil za „liberalca“ in naj si je imel vso vero, kolikor je je v 12. členih. Namesto organizacije naperjene zoper mogočnega sovražnika delajočega na našo narodno pogubo osnovala se je močna stranka, ki ji je poglavitni namen: borba zoper brate, ne zoper tujce — te treba pustiti zmirom. V volilnih proglaših nujnih kandidatov se ne omenjajo naše narodne zahteve sprejete na slovenskih taborih. V vladni službi stoječa je omenjena stranka vselej zvesto stregla še tako narodno krivičnim vladam in ščitila v odločilnih hipih njihove zastopnike. Za borno skledo leče — za razne osebe in strankarske podpore — je izdajala splošne narodne koristi (primeri: Cilli — fremdes Gebiet; oškodovanje slovenskega naroda o volilni prenaradbi; dve nemškonsacionalni gimnaziji na Kranjskem; razna imenovanja itd. itd.). Složno nastopanje v važnih narodnih vprašanjih je onemogočevala oseba in strankarska sebičnost. Kar je trudoma zidal narodnjak, podrl je z drzno roko slovenski vladni sluga. Ob takem neskladu je sestavno in vztrajno naraščala nemška moč kažoča se ob mejah in vsepovsod med nami. Ko je lani v jeseni priklopala do vrhunca in je tekla nedolžna kri v našem stolnem mestu, menili smo, da je nastopil trenotek, ko se poravnava razdor in se strnejo Slovenci v eno, v narodno in gospodarskem oziru edino vojno vrsto, zmagovito nastopajočo zoper tujstvo. Žal, da se naša nada ni izpolnila... Značilnega pomena je dejstvo, da se vižmarskega tabora spomenik, naročen in izdelan pri kamnoseku Čamerniku, še doslej ni postavil.

— **Glas iz Sjestorječka na Ruskem.** „Slovenski Narod“ ima v daljnem Sjestorječku na Ruskem naročnika in marljivega čitatelja. No, da tični gospod ni samo marljiv čita-telj, nego tudi dobrohoten, včasih celo strog kritik našega lista, zlasti ako mu kaka notica ali kak drug setavek, tičoč se slovanstva, ne ugaja. V takšnih slučajih nam vedno pi-smeno sporoči svoje mnenje, kar nas posebno veseli, ker smo vsakomur hvaležni za vsako informacijo. Te dni nam je naš prijatelj iz Sestro-rječka poslal pismo, nanašajoče se na dve brzojavni vesti, ki smo jih pri-občili v 81. številki „Slovenskega Naroda“. Prva vest pravi, da je ruska vlada izdala ukaz, da se smejo v kraljestvu Poljskem Poljaki sprejema-ti samo v takšne državne službe, v katerih znaša letne plače manj nego 1000 rubljev na leto. Druga vest se glasi doslovno tako-le: „Baltijski (t. j. nemški) poslanci v gosudarstveni dumi so vložili predlog, naj se uredi vprašanje o nemških šolah v baltijskih provincijah. Ako uvsujemo,

da ruska vlada brutalno zapira poljske šole, podpira pa snovanje nemških šol, potem se morajo pač vsakemu vsiliti dvomi o slovanski misli Rusije.“ — O prvi vesti glede poljskih uradnikov zatrjuje naš prijatelj, da je popolnoma izmišljena a ter navaja v dokaz tega dejstvo, da so vse državne inženirske službe po pretežni večini v poljskih rokah. O drugi naši vesti glede šolskega predloga nemških poslancev v gosudarstveni dumi pravi naš prijatelj, da je bila naša kritika o postopanju ruske vlade napram Nemcem in Poljakom neumestna in prezgodnja, ker dotični predlog še ni bil sprejet v dumi; šele ako bi duma sprejela (ni predlog, bi bila na mestu naša kritika. Clara pacta, boni amici! S tem mnenjem se ne moremo strinjati. Fakt je, da podpira ruska vlada, oziroma okrokrati, ki jo tvorijo, na vse mogoče načine Nemce, dočim mečejo kaj radi Poljakom polena pod nogo. Posledica tega je, da dviga nemstvo v kraljestvu Poljskem in baltijskih krajih tako drzno svojo glavo, da je postalo že prava nevarnost ne samo za Poljake, nego še tudi za rusko državo samo. To je nepobitno dokazal v gosudarstveni dumi sami poslanec grf Bobrinskij. Ako torej tudi mi to dejstvo konstatujemo, ne more biti to noben greh. Fakt je, da je največja rak-rana na telesu Rusije ta, da podpira Nemce in zatira Poljake in da je vsa ruska tako zunanja kakor tudi notranja politika prožeta ne s slovanskim, marveč z nemškim duhom. Ako se, če tudi z ostro kritiko, deluje na to, da se ta rak-rana odstrani, ni to greh, ampak dolžnost vsakega pošteno mislečega slovenskega rodoljuba. Ako smo rekli, da bi skoro dvomili o slovanski misli Rusije, smo seveda mislili s tem se-danjo (ficialno) Rusijo, kjer je še vedno nemški ali vsaj nemško navdahnjen birokrat takorekoč neomejen gospodar, dočim nima pošteno, s slovanskim duhom prežeto rusko javno mnenje malodane nobene veljave. To je sicer žalostno, toda resnično. To-liko v pojasmilo!

— **Iz nemške „Kranjske hranilnice“** v Ljubljani je bilo meseca aprila od 1171 strank dvignjenih 1 milijon 128 820 kron. Stanje hranilnih vlog je vsled tega padlo na 46 milijonov.

— **„Veleizdajniki“ na vseh koncih in krajih.** Piše se nam iz Tolmina: Pred par dveti so štiri tolminski fantje — nič hudega sluteč — prepevali v neki gostilni, dosedaj običajno pesem „Što čutiš Srbine tu-žni.“ V omenjeni gostilni sta se slučajno nahajala dva orožnika, kot navadna gosta, in hajd, oni štirje fantje so bili že drugi dan naznanjeni politični oblasti, radi perja „veleizdajniške pesmi.“ In res je okrajni glavar namestništveni svetnik Princig — znani neprijatelj Slovencev — že pozval pred se one štiri fante in jim zabičal pod kaznijo, da ne smejo več peti omenjene pesmi, a drugo si je pridržal v nadaljni premisli. V nedeljo se je vršila v Podmlecu (vas blizu Sv. Lucije-Tolmin) velika veselica dveh čitalnic, kamor je prihitelo od vseh strani obilo ljudstva. Ako tudi gori označena pesem ni bila na programu, je imenovani namestništveni svetnik Princig pisal dopis čitalnicama Podmleco-Kneža, da pod kaznijo prepoveduje da bi se oficiojno ali neoficiojno niti ne posamezniki pri mizi — pala pesem „Što čutiš.“ — ker bi tista lahko dovedla do državi sovražnih pojavov. V očigled takemu absolutnemu a obeam otročjemu in smešnemu postopanju oziroma šikaniranju se moramo res vprašati: za boga, kam plovemo? Kaj res nimamo nikogar več na tem svetu, ki bi tem šikanom gotovih naših neprijateljev napravil konec?

— **Dva milijona za „Südmarko“.** S kakim navdušenjem in uspehom delajo Nemci za potujčevanje naših pokrajin, kakše zbirka, ki so jo pričeli potom subskripcij na ta način, da se vsak subskribent zavže, da plača 2000 K, ako dobijo 1000 podpisov. Kakor trdi graška „Tagespost“ z dne 2. t. m., imajo že 20.000 kron zagotovljenih, ne da bi bili kaj agitirali za to. Kot subskribenti so se oglasila tudi posamezna burševska in druga društva, med drugimi tudi mesteca Ptuj. Upajo, da dobijo tako v kratkem času vsoto dveh milijonov, s katero se bo drževala cela vrsta potujčevalnih zavodov. Oče ideje je dr. Rosegger v zadnji številki svojega „Heimgartna“. Rosegger je še pred kratkim časom v nekem članku ostro obsojal to divje potujčevanje. Takrat so planili seveda vsi „völkisch“ lističi po njem in to ga je menda tako prestrašilo, da piše sedaj s najhujšim šovinizmom proti Slovanom. Med drugimi pravi tudi v omenjenem listu, da je v Avstriji itak preveč Slovanov. Zato pa le s krepelom po njih, kajne g. Rosegger! Saj ste lahko prepričani, da naša defenziva ne bo de tako navdušena, kot je Vaš napad, saj je pri nas naloga gotovih ljudi, da ovirajo delo C. M. družbe. In kje bi bila

pri nas smožna slična zbirka, čeravno
namo brezdomno tudi nekaj ljudi,
ki bi lahko žrtvovali vsak nekaj sto-
akov.

Imenovan je za oficijal v X.
plačilnem razredu davčni asistent g.
Mijo Schwarz v Slov. Bistri.

Iz pošte službe. Abiturijent
g. A. Kogoj je postal poštni urad-
nik v Gorici. — Poštni kon-
ceptni praktikant je postal abs. ju-
rist A. Carli, poštar II. razreda pošt.
asp. Fr. Guštin v Metliki, pošt-
praktikantje pa J. Ružič v Pulju in
K. Ušner in Fr. Volo v Ljubljani.
— Poštni oficijant F. Spanjol v
Ljubljani je dobil mesto poštne-
ga odpravitelja v Licih. — Poštni urad
v Žirovnici na Gorenjskem se ime-
nuje od sedaj naprej „Žirovnica
Kranjsko“.

Ernest Windischer je torej
nastopil včeraj svojo kazen — 8 me-
sečno težko ječo s postom in trdim
ležiščem. Prijatelji so ga spremili do
sodnih vrat. Gnjiliv prizor je bil, ko
se je poslavljaj od svoje mame nje
edini sin ljubljani Nestelj. Oklenila
se ga je in zaplakala kakor otrok.

Žrtve septembrskih dogodkov.
Danes je nastopil gosp. Dragotin
Šmuc tridnevni zapor, v katerega je
bil obsojen, ker je na predvečer
cesarjevega jubileja zaklical „Abzug!“,
vojaški godbi, ko je igrala pred pa-
lačo dež. predsedništva.

Radi septembrskih dogodkov
obsojeni in zaprti g. Stant je prišel
danes ob 11. v zlato prostost in kličo
vsem prijateljem in znancom krepak
pristuden Na zdar!

Samonemške lepake je dal po
vogaht nabiti cirkus Zavata, ki pri-
de te dni v Ljubljano. Ravateljstvo
tega cirkusa bo treba poučiti, da je
Ljubljana slovensko mesto.

Odvetnik dr. Fran Novak je
premesljal in otvoril svojo pisarno
z današnjim dnem v Dalmatino-
vih ulicah št. 3 (hiša poleg Kmet-
ske posojilnice za ljubljansko okolico).

Srebrno poroko slavi danes v
Tmovem znana in prijubljena rod-
bica Alojzij in Marija Banovec.
Oba sta še čvrsta, krepka in čila,
vkljub temu, da sta imela 24 otrok,
izmed katerih jih živi še šest. Vrlima
zaročencema po prestanih dosedanjih
živiljskih bojih tudi zanesrejo obilo
mirne sreče in lepo bodočnost!

Nova Ciril Metodova podruž-
nica v Grosuplju je imela zadnjo
nedeljo 1. občni zbor v gostilni gosp.
Rusa. Govorila sta zastopnik glavne
družbe g. Škulj in učitelj g. Kos.
Zadnji odbor se je potrdil za eno
leto. Za delegata in glavni skupščini
je bil izvoljen predsednik gosp. Iv.
Rus. Med vsemi sloji je lepo zani-
manje za šolsko družbo.

Zopet dve novi Ciril Metodovi
podružnici na Dolenjskem. V sobo-
toto, dne 8. t. m. ob polu 9. zvečer
se vrši v Kostanjevici ustanovni ob-
čni zbor novoustanovljene podružnice.
Drugi dan, v nedeljo, ob polu 9. do-
poldne pa bo ustanovni občni zbor
nove podružnice v St. Jerneju.

V Špitaliču pri Kamniku po-
gori je večji kompleks v tamošnjih
gozdih, ki so last barona Rud. Apfal-
ternra. Zakrivil je ogenj baje sam
gozdar.

Kranjsko vino v Pragi. Izvoz
naših, zlasti vipavskih vin na Češko
in na Moravsko čedalje bolj raste in
in se bode gotovo še bolj razvil, ko
se bodo vinogradniki poprijeli pravi-
lnega kletarjenja. Prva vipavska
vinarska zadruga je ustanovila v Pragi
že zalogo svojih vin in v kratkem
otvori tam svojo lastno vinarno v
sloveči, starodavni patrijski hiši „u
Vejvodu“ (pri vojvodi). Da se češko
občinstvo, zlasti pa vinski trgovci,
vinarjerji in gostilničarji še bolj se
znajo z našimi vini, zlasti pa da se
informirajo, kje in kakšne vrste vina
na Kranjskem rasto, priredi novo-
meška podružnica kmetijskih družb
v Pragi od 29. t. m. do 6. junija
deželno razstavo kranjskih
vin z njih poskuševanjem. Te
razstave se udeležijo kakih 25 naših
najboljših vinskih producentov in za-
drugi, ki razstavijo 30 do 40 vrst vina
iz raznih krajev, tako, da bodo vsi
tipi naših vin zastopani. Vse priprave
so že v tiru in lokal je najet. Vina
se pa odpošljejo že 10 t. m. v Prago.
Razstavo in poskuševanje bo vodil na
lici mesta osebno g. vinarski nadzor-
nik B. Skalič, ki bo dajal interese-
mentom tudi strokovna pojasnila in
informacije glede nakupa vin itd.
Upajmo, da ta prirediteljski znanstveni
pomor k povzdigi eksporta naših
domaćih vin, ki gredo letos že tako
težko v denar. Gotovo hodo tudi vsi
merodajni faktorji to važno prireditev
vsestransko podpirali.

Celjska posojilnična stavba
na vogalu Graških ulic in celjskega
„Ringa“ je pod streho ter se pridno
dela v nje izvršitev. Slišimo, da so
prostori za razne trgovine, ki se bodo
etablirovale v tej hiši, že oddani. Ma-
go se je govorilo, da se tu nastani
tudi moderno opremljena ka-
varna, ki bi bila celjskim Sloven-
cem — pa tudi v Celje došlim Slo-
vanom — nujna potreba.

5. peta. Slovenski potnik nam
piše: Ko pridem te dni v Celje in
grem po Kolodvorskih ulicah, sagle-
dam tu samonemški napis sloven-
ske trdke: „Mehl-Niederlage der
Dempfmühle P. M.“ — Začudil sem
se, da je po septembrskih dogodkih
lanskega leta to še mogoče. Čudno,
res čudno!

Utenil je v mali mlaki na Sta-
novskem vrhu pri Ormožu viničar g.
Rakuša. Pri resanju šibja ga je za
dela kap, padel je z obrazom v malo
mlako in se zadušil.

Kolefenično zvezo je dobil
Zalec z vsemi postajami na Stajer-
skem in Koroškem.

Zarobil se je v Gradcu g. dr.
Hofbauer z gđ. Tildo Finkovo,
hčerko vrliga narodnega trgovca.

Možu je ušla žena trgovca z
južnim sadjem v Gradcu Klara
Korošec. Vzela si je iz blagajne
800 kron in haid na kolodvor. — Ko
je priletel mož za njo, je vlak z
ubeglo ženo ravno zapihal proti
Dunaju. Doma mu je pustila listek,
da se ga je naveličala in gre v
Ameriko.

V mrtašnici v Friderikstadtu
so našli v jutru siloma odprto krsto
in mrlja v popolnoma drugačni legi,
kot so ga zvečer položili. Ker ni
bilo kaj ukrasti, in se tudi ne
more sumiti, da bi kdo to napravil
iz zlobnosti, je bil mrlji skoro go-
tovo le na videz mrtev in se je brž-
kone v noči zbudil.

Umril je v Brezovici na Primor-
skem znan in priljubljen, zvest na-
rodovjak posestnik in krčmar g. Anton
Obersnel.

Kako se objavlja v tujini od-
stavljenje sultana. Turki konzul
v Trstu je dal za tamošnjo turško
naselbino v „Piccolo“ uradno „Po-
slano“, v katerem se turškim poda-
nikom javlja odstranjenje sultana
Abdula Hamida. To je res zanimivo
in sila redko „Poslano“.

Burja v Trstu. Prvi dnevi mej-
nika presenetili so tudi Tržačane vsled
hitre vremenske spremembe. Padla je
temperatura (7°—10°), završal je vihar
z dežjem in močnimi nalivi in ogle-
dala se je burja, ki je dosegla včeraj
81 km. na uro. Drevje v polnem ovetu
pač trpi pred viharjem in hudimi na-
livi, mraz pa mu ne škoduje, marveč
nasprotno šele uničuje zalege in plo-
ditev škodljivega mrčesa.

Ponesrečen mesečnik. 24letni
poštni uradnik Fran Igoršič v
Trstu je v soboto ponoči, ko je bil
v spanju po sobi, stopil na okno,
raz katerega je padel na ulico. Odpe-
ljali so ga radi občutnih poškodb v
bolnico.

Zastrupila se je bila v Trstu
34letna Mar. Kante. Pila je kar-
bolno kislino in čez 2 uri umrla.

Ponesrečil je v Pulju mornarski
častnik Leon Smolej, sin deželno-
sodnega svetnika Smoleja v Celju.
Padel je z jamborja na krov ladje
ter obležal mrtev. Fama pa pravi, da
je bil dvoboj vzrok njegove smrti.

Angleški izletniki. V Kotor je
priplul minulo sredo angleški izlet-
niški parnik „Vectis“ ter pripeljal
200 izletnikov. Ogled ti si hočejo
katorsko okolico in odidejo v par
dneh na Cetinje.

Akad. društvo slovenskih
agronomov „Kras“ na Dunaju
priredi 7. t. m. ob polu 8. zvečer v
lokalu pri Prauku, XVIII., Cottage-
gasse št. 1 svoj prvi redni občni zbor
z običajnim sporedom. Prijatelji dru-
stva dobrodošli.

Slovenska gledališka pred-
stava na Dunaju. Društvo „Zvezda“
na Dunaju priredi v soboto 8. maja
na korist družbi sv. Cirila in
Metoda v dvorani „Češkega narod-
nega doma“, XV., Turnergasse 9. na-
rodno igrto s petjem „Divji lovec“,
spisal F. S. Finžgar. Prirediteljske igre
je prevzel g. Milan Skrbina, ki je
že pred tedni z najboljšim uspehom
nastopil na slovenskem odru v Ljub-
ljani. Vloge so v spretnih rokah
dunajskih Slovencev in Slovencev ter
slovenskih visokošolcev. Pri predstavi
sodeluje tamburaški zbor dunajskega
hrvaškega društva „Prosvjeta“. Vstop-
nina je: sedeži I in II vrste po 3 K.,
III. in IV. vrste po 2 K., ostali sedeži
po 1 K., stojišča po 60 v. — Prepla-
čila v korist naše šolske družbe se
najhvaležneje sprejemajo. — Začetek
predstave je točno ob 8. zvečer. —
Zeleti je, da se Slovenci na Dunaju
obilno udeležijo te prireditve.

Na zagrebškem vsodilšču je
bilo v minolem zimskem tečaju 1055
služateljev in sicer: 116 bogoslovcev,
609 pravnikov, 228 filozofov, 30 goz-
darjev, 60 farmacevtov in 30 na geo-
detskem tečaju.

Meteor. mesečni pregled. Mi-
noli mesec mali traven je bil toplej
in suh. — Opazovanja na toplomeru
dado povprek v Celjskih stopnjah:
ob sedmih zjutraj 63°, ob dveh po-
poldne 162°, ob devetih zvečer 102°,
tako da znaša srednja zračna tempe-
ratura tega meseca 109°, na 12° nad
normalom; največ 24.1° dne 27., naj-
manj 27° dne 7. zjutraj. — Opazo-
vanja na tlakomeru dajo 735.8 mm
stot. srednji zračni pritisk tega me-

seca, na 0.2 pod normalom; najvišje
745.1 dne 4. zvečer, najnižje 723.2
dne 13. popoldne. — Mokrih dni je
bilo 5, padlo je pa 54.8 mm dežja;
največ 16.1 mm dne 2. — Dasi je
bilo vreme sploh suho, vendar razvi-
jajoča se vegetacija ni trpela, ker je
v primernih presledkih deževalo. —
Vetrovi so bili semtertja živahni, pre-
vladoval je pa jugosahodni. — Megla
je stala zjutraj ob 4 dnevih, nevihto
smo imeli dvakrat. — Tekočega me-
seca velikega travna pride luna dne
8. zvečer v zemljino obližje.

Tepež. V soboto ponoči so se
bili v neki gostilni na Opekarski ce-
sti sprli štirje dragonci, dva železo-
lvarja in en sidar in si slednjič sko-
čili v lase. Dragonci so potegnili
sablje ter začeli z njimi klestiti po
civilistih in ti so se tudi revanžirali po
svoje. Železolvarja sta bila poškodo-
vana na glavi, ustih in hrbtu, sidar
pa je dobil po levi roki, dva dragonca
pa sta bila tako poškodovana, da sta
morala v garnizijsko bolnišnico. Go-
stilničarju so pa pobili šip, kozarcev
in steklenico toliko, da ima 86 kron
škoda. Zadeva pride pred sodišče.

Površnik izgubil. Pomožni urad-
nik tobačne rešije g. Leopold Kleš-
nik je imel opraviti dne 2. t. m. v
plačilnem uradu pri finančnem ravna-
teljstvu. Vstopivši v pisarno, si slede
površnik in ga obesi, potem pa gre
po svojem poslu k merodajnemu
uradniku. Ko je pa hotel zopet oditi,
mu je bil površnik že izgubil.

Z odra padla. Včeraj dopoldne
je padla s 3 metre visokega odra pri
stavbi Ivana Ogrina na Privozu 66
letna delavka Apolonija Pirnatova ter
je zadobila pri padcu take notranje
poškodbe, da so jo morali prepeljati
z rešilnim vozom v deželno bolniš-
nico.

Delavsko gibanje. Včeraj se je
z južnega kolodvora odpeljal v Ame-
riko 130 Hrvatov, 7 Istrjancev, 36
Srbov in 54 Slovencev. 69 Macedon-
cev je šlo v Beljak, 80 slovenskih
tesačev se je pa odpeljal v rumenske
gozde.

Izgubljeno in najdeno. Zaseb-
nica g. Ana Korčeta je izgubila
bankovce za 10 K. — Gdš. Julija
Kromarjeva je izgubila bankovce za
20 K. — Sužkinja Marija Kovčeva
je izgubila zlat uhan. — Ga. Marija
Kovačevičeva je izgubila bankovce za
20 K. — Posestnica Marija Čemažar-
jeva je našla žensko ročno torbico z
manjšo vsoto denarja. — Ga. Jeni
Kowaldova je našla denarnico z manjšo
vsoto denarja.

Uradne vesti. Razpisano je
me to uradnega sluge pri okrajnem
sodišču v Ormožu. Prošnje do 4.
rožnika predsedstvu okrajnega so-
dišča v Novem mestu. — Javna
dražba hiše št. 94 z zemljiščem k.
o. Vejsko se vrši dne 13. majnika
ob 11. dop. pri okrajnem sodišču v
Idriji. Določena vrednost znaša kron
3849.92, najmanjši ponudki pa kron
2574. Izbris trdke. Šmartno pri
Litiji, Vencelj Arko, trg. z meš.
blagom vsled opusta kupčije. V kon-
kurzu Fr. Stiglica in St. Smita je
določen narok za likvidovanje in usta-
novitev vrste naknadno zglašanih in
onih terjatev, ki bi se morda zglasile
do 12. maj. na 19. majnika dop.
ob 10. pri okr. sod. v Radovljici.

Drobne novice.

Tri žrtve električnega toka.
V Parizu se je približal — igraje se
na nekem drevesu — 9letni učenec
po nepredvidnosti napeljava visoko
napetega električnega toka. Tok ga
je v trenutku ubil. Pritekla sta
mu na pomoč dva moža, toda komaj
sta se ga dotaknila, je tudi ta dva
tok usmrtil. Pretrgali so napeljava
in odpeljali ponesrečence, katerih
trupla so bila popolnoma sežgana.

Za 160.000 mark zlatnine in
dragulj je pokradel neznan tat iz iz-
ložbe trdke Dittmar v Hamburgu.
Tat je prišel iz kleti v prodajalno,
pobral in ravno tako neopaženo
odšel.

V Kalabriji se vedno ponav-
ljajo posamezni potresni sunki,
spremljavani z močnim podzemeljs-
kim bobnenjem.

Požar je popolnoma vpepelil
200 hiš broječo vas Sandorhoa v
okolici Budapešte.

Mraz v Benetkah. V Benet-
kah je zavladala popolnoma zima.
V Belwuo neprestano sneži.

Vlak je povozil iz Bosne vra-
čajočega se rezervista 11. aprila na
zadnji postaji pred Lincem. Stopil je
z voza, hoteč iti na stran, nakar je
pridrvel po sosednem tiru skozi vo-
zeč vlak, kateri ga je zagrabil in mu
odtrgal obe nogi. Mesto v naročje
svojeje, je revež v kratkem umrl.

Tursko železnico otvorijo slo-
vesno 1. julija. Otvoritveni vlak
bo vozil ob Beljaka do Solnograda,
kjer bo končni slavnostni banket.

Slovenci in Slovenke! Ne zadržite
družbe sv. Cirila in Metoda!

Razne stvari.

* Gostilničarske postave v
Clevelandu. 1. Razen ameriškega
državljanca ne sme nihče otvoriti
gostilne. Izključeno je tudi oni, ki
je bil kdaj obdolžen krive prisega.
2. Gostilničar ne sme prodajati pijače
mladotletnim in pijanim. 3. V
gostilni se ne sme igrati za denar.
4. Slabih žensk ne sme biti v gostil-
niškem poslopu, še manj pa v gostilni.
5. V gostilni ne sme biti obeso-
bnih nikakih količin nesodobnih slik.
Kdor se ne ravna po teh pravilih,
iegubi pri prvem prestopu gostilniško
pravic. — Ako se pet davkoplače-
valcev pritoži, da gostilna ni poštena,
jo okrajni odvetnik toži. Zagovarjati
se ima pred porotnim sodiščem, ka-
tere- ga tvorijo možje-vcilici, kateri
stanujejo že nad eno leto v bližini
najmanj tisoč čevljev (na kmetih pol
milje) od gostilne oddaljeni.

* Strastno pomenjevanje Pol-
ske. Haktati v zvezi z nemško vlado
silno delujejo na pomenjevanje Pol-
ske. Ne boje se truda, ne štedijo de-
narja, katerega dobivajo obilno od
vseenjskih zavodov. Pri tem delu za-
sledujejo princip, ki je sicer najuspe-
šnejši, a nam nasprotno kaže, da se
prav nič ne sramujejo javno kazati
njih sramotnega vpadanja v tujo de-
žlo. Kupujejo namreč s pomočjo iz-
dajalskih mešetarjev z raznimi golju-
fivimi izgovori, kod da hočejo zidati
tovarne itd. večja posestva, katere
razdele in prodajajo za prav nizke
cene nemškim naselnikom. Na ta na-
čin so kupili v zadnjem času graščin-
sko posestvo Grunwald. To je z zodo-
vinsko posestvo, katero spominja
Nemce na strahovit poraz vsiljivih
nemških vitezov, katere so pobili
združeni Poljaki 1. 1410 ravno pri
tem posestvu, katero bitko krasno in
zanimivo opisuje najboljši zgodovin-
ski romanopisec Sienkiewicz. Dalje so
kupili v zadnjem času na Poznanjskem
tri velika posestva, Zolce, Goračice in
Radomice in jih razdelili. V splošnem
pa je glasom pruske statistike naselila
nemška kolonizacijska družba že v
lanskem letu v Poznanju nad 10.000
nemških naselnikov.

* Kosmati ljudje. V prvi polo-
vici tega meseca se je vrnil v New-
York znani ameriški potovalec dr.
Wm. Gail. Prepotoval je 1250 milj
dolg kitajski obmejni zid, ki se prične
pri vasi Shan Iha Vuana in neha pri
vasi Kian Ku-Vinau, severno od Nau-
šanskega gorvoja. Za prejšnjo je slišal
večkrat razne trditve, da živi v
skrajnem severu Kitajske globoko v
pogorju nek rod pritlikavcev, ki hodi
nag in je po celem telesu tako gosto
obraščen, da se ga sme opravičeno
imenovati kosmati ljudi. Na poto-
vanju je našel razne napise v ob-
mejnem zidu, ki so govorili o tem
rodu Povpraševal je tudi razne ki-
tajske učenjake, kateri so mu tudi
potrdili njega eksistenco, ter mu opi-
sali približno lego gorvoja, kjer bi-
vajo ti pritlikavci. Dolgo jih je iskal,
in slednjič res našel. Opisuje jih kot
pol metra visoke, precej čokate in
močne postave. Žive popolnoma kot
živali v gorskih duplinah in luknjah
po več skupaj, ter se hranijo s sad-
jem, koreninami in surovim mesom
manjših živali. Ogaja ne poznajo niti
nimajo prav nobenega umetnega
orodja. Za branitev in napad jim ra-
bijo močne drevesne veje in ka-
menje, katero mečejo po 10 metrov
daleč tako natančno, da zadenejo
vsako žival. Govorice imajo prav
slabo razvito in se po noči celo med
seboj težko razumejo, ker jim služi
za veliko izrazov mimika obraza in
kazanje z rokami, s katerim spre-
mljajo govorico. Hodijo popolnoma
nagi, so po vsem telesu gosto po-
raščeni, ter jako divjih, da prav
groznih obrazov. Na rokah in nogah
imajo dolge in nevarne ostre nohte.
Ljudi ne nepadajo in se tudi med
seboj jako ljubijo. O teh pritlikavcih
poročila kitajska zgodovina, da so bili
znani že leta 300 pred Krist. rojstvom.

Književnost.

„Poslednja volja“ se imenuje
knjižica, katero je sestavil o. kr. dež.
svet. M. Primožič v Tolminu, in ki
vsebuje natančne predpise in pravila
pri sestavi oporok. Ker ravno v tem
manjka splošnega znanja med ljud-
stvom in se zapletajo ljudje nepo-
trebno v dolge in drage pravde
radi napačnih oporok, je knjižica
vredna priporočila. Dobi se za 30
vin. (s poštino 35) pri gori navede-
nem pisatelju.

Telefonska in hrzlojavna poročila.

Poslanska zbornica.

Dunaj 4. maja. Današnja seja je
izredno slabo obiskana. Zbornica je
danes končala razpravo o delavnem
času v trgovinah ter sprejela dotično
sakonsko predlogo, ki določa med
drugim: Vsem trgovinskim nastav-

ljencem se mora razamčiti 11urni ne-
pretrgani nočni počitek. Trgovinski
uslužbenec, ki ne stanuje v lokalni
kjer se nahaja trgovina, ima pravico
do poldrugurnega opoldanskega po-
čitka, oni pa, ki stanuje v hiši, kjer
se nahaja trgovina, ima pravico samo
do enournega počitka. Vsak razoček
med trgovinskimi uslužbenici po me-
stih in na kmetih ima v bodoče od-
pasti. — Parlament je nato prišel s
prvim čitanjem finančnih predlog.
Govorila sta: bivši trgovinski mini-
ster dr. Fiedler in dr. Steinwender.
Kdaj bo prihodnja seja, še ni dolo-
čeno.

Proračunski odsek.

Dunaj 4. maja. Proračunski od-
sek ima danes popoldne seja, na ka-
teri bo nadaljeval razpravo o izdaji
zakladnih listkov. Poslanec dr. Stein-
wender bo v imenu nemških strank
predlagal, naj se z ozrom na izredne
razmere d. vladi absolutorij glede
zakladnih listov, a se jo obenem po-
zove, naj naknadno zaprosi parlament,
da odobri izdajo teh listkov.

Predlog o zagrebškem „veleizdaj-
niškem“ procesu

Dunaj 4. maja. Poslanec dr.
Masaryk je koncem današnje
seje vložil svoj nujni predlog glede
zagrebškega „veleizdajniškega“ pro-
cesa. Nujni predlog pride torej že v
prihodnji seji v razpravo. Za govor-
nike k temu predlogu se je zglasila
že cela vrsta poslancev vseh strank.
Od poslancev „Jugoslovanskega kluba“
bodo se za besedo oglašili malo-
dane vsi.

Proti finančnim predlogom.

Dunaj 4. maja. K debati o fi-
nančnih predlogih se je prijavilo
okrog 200 govornikov.

Dunaj 4. maja. Poljski klub je
sklenil glasovati proti finančnim pred-
logom, ako se iz njih ne črtajo neka-
tere točke, ki so v nasprotju z avto-
nomijo dežela.

Cesarjevo potovanje v Pešto.

Dunaj 4. maja. Cesar se je da-
nes popoldne z dvornim vlakom od-
peljal v Budimpešto, kjer bo sprejel
po vrsti vse uglednejše madžarske
politike.

Za zagrebške žrtve.

Kotor, 4. maja. (Za včerašnje
številko prekasno došlo.) Tukajšnje
meščanstvo je sklicalo v nedeljo velik
protestni shod vsega prebivalstva
Boke katorske proti „veleizdajniške-
mu“ procesu v Zagrebu.

Ta shod bi se imel vršiti v ka-
varni Dojmi. Ker je okrajno glavar-
stvo javni shod prepovedalo, se je
sklical zaupni shod v mestni zbornici.
Ker je tudi tega oblast prepovedala,
se je vršil privatni sestanek zaupnih
mož iz vse Boke katorske v privat-
nem stanovanju župana Radmirja.
Tega sestanka se je udeležilo 500 oseb.

Na sestanku je bila soglasno spre-
jeta resolucija, v kateri se izražajo
najiskrenejše simpatije v Zagrebu radi
„veleizdaje“ obtoženim Srbom. Doti-
čna resolucija se završuje takole:
Sporočamo zagrebškim mučenikom
njihovim zagovornikom in vsem za-
vednim in složnim bratom Hrvatom
in Srbom v Banovini, da se čutimo
z njimi kot ena družina v tej težki
borbi za najsvetejšo narodne pravice.

Trdo prepričani, da ne bodo klo-
nili v težkih dneih izkušnji in da bo
ideja, za katero trpe, vendar le zma-
gala, pošiljamo vam ta izraz neome-
jene solidarnosti kot blagodejen bal-
zam za prestano bol in kot zalog
bratske ljubavi.

Kralj Edvard.

Napolj 4. maja. Angleški kralj
Edvard se je danes ob 10. s poseb-
nim vlakom odpeljal proti Rimu.
Kraljica Aleksandra in ruska carin a
vdova Marija Feodorovna sta ostali
na janti „Victoria and Albert“.

Gospodarstvo.

— Mestna hranilnica v Novem
mestu. V mesecu aprilu 1909 je
253 strank vložilo 116.046 K 11 v, 252
strank vzdignilo 77.418 K 14 v, torej
več vložilo 38.627 K 97 v, 15 stran-
kam se je izplačalo hipotečnih po-
sojil 68.400 K — v, 116 menic se
je eskomptovalo za 111.332 K — v,
stanje vlog 3.459.065 K 69 v, denarni
promet 569.072 K 34 v. Vseh strank
je bilo 1165.

Zahvala.

1771

Podpisani si usojajo tem potom
izreči javno zahvalo svojim zagovor-
nikom gg. dr. Tominšku, dr.
Svigliju, dr. Novaku, dr. Hri-
barju, dr. Peganu in dr. Koka-
lju za njih poartvovalni in možati
nastop pri obravnavi radi snemanja
tabel od 19. do 27. aprila t. l.

Vodnik, Trtnik, Bohrmann, Win-
discher, Mihlan, Lotrid, Podraž,
Est, Orehek, Bukovnik, Kranj,
Fatur, Krapež, Straz, Meglič, Co-
rar, Lovšin, Šnal, Leben, Lucin.

Narodnjaki! Prispevajte za
Trubarjev spomenik!

Svila za neveste

od 1 K 35 vin. meter naprej v vseh barvah.
Franko in že ocarinjena se pošilja
na dom. Bogata izbira vzorcev se pošlje
s prvo pošto. Tovarna za svilo Hema-
nberg, Zürich. 3 131-3

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 3. maja 1909

Tovarna.

Pšenica za maj 1909. za 50 kg K 14-13
Pšenica za oktober 1909. za 50 kg K 11-86
Rž za okt. za 50 kg K 9-36
Koruzna za maj. za 50 kg K 7-68
Oves za okt. za 50 kg K 7-50

Efekt v.
5-10 vin. višje.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 804 m. Srednji vršni tlak 736,0 mm

čas	čas	stanje	baro-	metra	temper.	vetrovi	nebo
3. j.	9. zv.	737,8	11	5,6	sr. jvzhod del. jasno		
4. j.	7. zv.	733,5	5,3	sl. jvzh. oblačno			
5. j.	2. pol.	733,5	11,6	sr. zahod			

Srednja večeršana temperatura 6,8
norm. 12,4°. Padavina v 24 urah 0,0 mm.

Zahvala.

Podpisana se najtopleje zahva-
ljujeva vsem, ki so nama bili v tola-
žilo v bolni in ob smrti najine
preljube sestre 1772

KATRICE

Posebno zahvalo izrekava še gosp.
dr. Stveraku, g. Eng. Ganglu, vsem
slavnim društvom in korporacijam
kakor tudi vsemu slav. občinstvu, ki
je spemilo umrlo na zadnji poti

Zalujoča: Fran Bončina, brat.
Marija Štel rej. Bončina, sestra.

Zanesljiv in trezen mož, izučen

strojni ključar

in izkušen strojevodja (Maschinen-
schlosser — Maschinist) se sprejme
v stalno službo v tovarni za lep
v Ljubljani! 1775-1

Vila

za sezijo v najem event. se tudi
prodaja.
D. piši na uprav. „Slov. Naroda“
pod „F. M. št. 23“. 1774-1

Šivilje

se sprejmejo za novo podjetje. Lahko
delo, dober zaslužek.
Zglasiti se je osebno na Privozu
št. 3 v Ljubljani. 176.-2

Stare umetne zobe

kupuje specialist v hotelu pri „Ma-
liču“ I. nadstropje soba št. 3 od
5-7. popoldne. 1763-2
Samo nekaj dni tukaj.

Inteligentna gospodična

ki govori slovenščino in čisto nem-
ščino, išče primerne službe k otro-
kom, tudi takim brez matere. Gre v
tujino in na deželo. 1770-1
Prijazne ponudbe pod „Majnik
909“ na uprav. „Slov. Naroda“.

2 stanovanji

s 3 sobami in pritliklinami, v I. nad-
stropju, se oddaja v Vrhovčevih
ulicah za avgustov termin. Poizve
se pri Fr. Ostermannu, Trg Tabor
št. 5/II. v Ljubljani. 1716-3

Učenec

se sprejme takoj.
Anton Polanc, valjni mlin
Radeče pri Zidanem mostu. 1776-2

A. Lukič

Pred škofijo 19

Priloga svoje popolnoma sveže

najmodernejšo konfekcijo obleke

za gospode, dame, dečke, deklice in otroke
po najnižjih cenah. 1095-23

Klavir

(Stutz-Fügel), dobro ohranjen, se
tako prodaja.

Več pove upravnistvo „Sloven-
skega Naroda“. 1677-3

Elegantno

stanovanje

obstoječe iz 4 sob, kuhinje in pritliklin,
s posebnim vrtom in paviljonom se
odda radi preselitve iz Ljubljane s
1. avgustom v hiši št. 21 na Kuh-
novi cesti v I. nadstropju 1759-2

Še nekaj

593 38

vinskih sodov

iz hrastovega in kostanjevega lesa,
prav dobro vzdržanih in močnih v
obsegu 150, 600, 700, 800, 900, 1400,
1500, 1600 do 5000 odda po pri-
merni ceni trdka

M. Rosner in drug
veležanjska sadja v Ljubljani
poleg Konjarjeve pivovarne.

Večje posestvo

v Lenčarjevem delu na Štajerskem
se prodaja. 1745-2

Več pove A. Kurent v Sevnici.

Učenca kovač

s primerno šolsko izobrazbo sprejme
v trgovino mešanega blaga Peter
Durjava, Škofja, Dolensko, pošta
Novo mesto. 1745-3

SUKNA

In modno 749 34
blago za obleke
priporoča firma
Karel Kocian
tvornica za sukno
v Humpolcu
na Češkem.
Tvrnilsko ceno. Vzorec franco

Ugodna prilika za peka!

V Rožni dolini pri Ljubljani, 15 minut od mesta, se radi dru-
žinskih razmer odda v najem ali se tudi prodaja

hiša s pekarijo in špecerijsko prodajno

Hiša se nahaja na dobrem kraju in je edina v Rožni dolini ter v bli-
žini velikih opekarnic. — Več pove lastnik Ivan Rant v Rožni dolini
pri Ljubljani. 1773-1

S 16/5/221

1748-2

Naznanilo.

V konkurzno maso Rudella Zoreta, bivšega trgovca na Jesenicah
spadajoče, dosedaj še neizterjane terjatve v skupnem znesku K 11 823 15 se
bodo brez jamstva mase za njih resničnost in izterljivost potem

javne dražbe

proti takojšnjemu plačilu na roke oskrbnika mase dr. M. Pirca prodajo
pri deželni sodišču v Ljubljani v razpravni dvorani št. 123

dne 6. majnika 1909 ob 10. dopoldne

in sicer tudi pod nominalno vrednostjo.

V Ljubljani, dne 30. aprila 1909.

Dr. M. Pirc s. r.
upravitelj konkurzne mase.

Nc I 232/9,2.

1777-1

Dražbeni oklic.

Po zahtevanju konkurznega sklada zapuščine Jakoba Petrovčiča,
trgovca iz Trebnjega, zastopane po konkurznem upravitelju Andreju
Kuharju o. kr. notarju v Trebnjem, bo

dne 26. maja 1909, ob 10. uri dopoldne

pri spodaj označeni sodnji v izbi šte. 30 dražba zemljišč vl. šte. 389 in
390 k. o. Bušinja vas obstoječih iz parcel šte. 304 (hiša šte. 36 v Bereči
vasi in stavbišče), 2538 (vinograd) in 2543 (vinograd) Poslopje leži tik glavne
ceste in je bila doslej v njem prodajalna.

Nepremičninam, ki jih je prodati na dražbi, je določena vrednost na
865 K 53 h. Najmanjši ponudek znaša 577 K 02 h, pod tem zneskom se
ne prodaja.

Dražbene pogoje in listine, ki se tičejo nepremičnin (zemljiško knjižni
izpisek, hipotekarni izpisek, izpisek iz katastra, cenitveni zapisnik itd.) smejo
tisti, ki žele kupiti, pregledati pri spodaj označenih sodnji v izbi št. 23
med opravičnimi urami.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodnji naj-
pozneje v dražbenem obroku pred začetkom dražbe, ker bi se sicer ne mogle
razveljavljati glede nepremičnine same.

O nadaljnjih dogodkih dražbenega postopanja se obvestijo osebe,
katere imajo sedaj na nepremičninah pravice ali bremena ali jih sadože
v teku dražbenega postopanja, tedaj samo z nabitkom pri sodnji, kadar niti
ne stanujejo v okolišju spodaj označenih sodnji niti ne imenujejo tej v
sodnem kraju stanujočega pooblaščenca za vročbe.

Določitev dražbenega obroka je sraznamovati v bremenskem listu
vložkov za nepremičnine, ki so prodati na dražbi.

C. kr. okrajna sodnja v Metliki, odd. I,

dne 17. aprila 1909.

Ustanovljeno leta 1957.

Zavod za pohištvo in dekoracije, Fran Doberlet v Ljubljani, Franciškanske ulice šte. 10.

Pohištvo vsake vrste od najenostavnejšega do najumetnejšega. Skladišče tapet, oboknic in okenskih karnis, zaves in preprog.

Velika izbira pohištvenega blaga itd. Enostavne in razkošne ženske opreme v najsolidnejši izvršbi.

1493-5

Uredba celih hotelov in kopališč.

Prodaja se prav ceno dobro ohranjena

avtomobil

s 4 sedeži.

Več pove Levro Sebenik v Sp.
Šiški. 1437-2

1755-2

Kurjač,

strojevodja, ključavničar,

prileten, oženjen, želi vstopiti v
tovarno, mlin ali perno žago na
deželi. — Canjene ponudbe na: Fran
Hiršl, Ajdovščina, Primorje.

Prosto stanovanje

dobi penzionist samec v vili zra-
ven Ljubljano.

Kje, pove upravnistvo „Sloven-
skega Naroda“. 1763-1

Trgovsko izobražena

gospodična

želi premeniti službo kot blagin-
čarka 1769-1

Prijazne ponudbe pod „Pošte-
nost 333“ na uprav. „Slov. Nar.“

Iščem

vrtnarja.

Prednost imajo taki, ki so izučeni
za cvetličnjake in zelenjavo

A. Kajfež

1779

vinški trgovec v Kočevju.

Stanovanje

v Kaslovi ulici št. 5 v II. nad-
stropju s 3 sobami, predstobo, ku-
hinjo, poselsko sobo in pripadki
se odda za avgust.

Več pove upravnistvo tiskarne
ali gosp. Jos. Lavrenčič, pisarna
mest. užit. zakupa, Dunajska c. 13.

Resljeva cesta št. 12 poleg učiteljskega.

Od 5. do 9. maja

velik sejem za posodo

Karlovevska percelanasta, steklena, pločevinasta in lita po-
soda; zaloga vaz in nagradnih predmetov.

Znižane cene!

1780-1

Fr. Lippautz.

Naznanilo prodaje.

Upniški odbor konkurzne mase Frana Pietersky, trgovca v Ljub-
ljani, Kopitarjeve ulice št. 1, je sklenil v svoji seji dne 20. aprila t. l. vse
v konkurzno maso Frana Pietersky spadajoče trgovsko blago in opravo, na-
hajajočouse v prostorih trgovine v Kopitarjevih ulicah št. 1

prodati ofertnim potom

najboljšemu ponudniku.

V konkurzno maso spadajoče premičnine so sodno ocenjene, in sicer:

1. oprava trgovine na . . . 377 K 90 h

2. manufakturne blage . . . 7751 K 97 h

dočim znaša sodno ugotovljena faktorna vrednost istih, in sicer: ad 1. oprava

trgovine 1070 K in ad 2. manufakturno blago 12 202 K 84 h

Ponudniki, ki reflektujejo na te predmete, stavijo naj svoje ponudbe

pismeno v zaprtem kuvertu z zamembo „oferti Pietersky“ najkasneje

do 10. maja t. l.

na upravitelja konkurzne mase dr. Karla Trillerja, odvetnika v Ljubljani

ter obenem pošljejo ko varščino za premičnine ad 1. 37 K 79 h in ad 2.
775 K 19 h, kjer dobijo tudi vsa nadaljaja pojasnila ter dovoljenje za pregled
predmetov.

Upraviteljstvo konkurzne mase si pridržuje pravico sprejeti ali pa
odkloniti najvišji ponudek tekom 8 dni po odborovi seji, sklicani v svrhu
odobritev ponudb.

Cenilni zapisnik se lahko vpogleda pri deželni sodišču v pisarni
g. konkurznega komisarja ali pa pri konkurznem upravitelju dr. Karlu Tril-
lerju, odvetniku v Ljubljani.

Upravitelj konkurzne mase

dr. Karel Triller

1679-4

odvetnik v Ljubljani, Dalmatinove ulice št. 7.